

[Diderichsen.]

frihed i religiøse spørgsmål, og jeg vil gerne føje til, at jeg mener, at det er rigtigt, at man markerer, at man ved en lejlighed som denne tager denne stilling.

Det andet spørgsmål drejer sig om præsternes eller i videre forstand sjælesørgernes tavshedspligt — og man kunne vel føje til: også tavshedsret — og den deraf følgende vidneudelukkelse for sådanne personer, der i kraft af deres virksomhed får del i betroelser fra deres medmenneskers side. Også her er der jo tale om en ajourføring af en allerede vidt fremskredne udvikling. Folkekirken, den lutherske folkekirke, har jo aldrig kendt et egentligt privat skriftemål eller har i hvert fald afskaffet det for længe siden som en kirkelig handling, således som den kendes f. eks. i den romersk-katolske kirke. Og dertil kommer, at præsterne — hvad enten det nu er folkekirkens præster eller de anerkendte trossamfunds præster eller andre samfunds præster — at præsterne som helhed jo på ingen måde længere er de eneste eller blot særligt søgte sjælesørgere. Jeg kan huske engang, at psykiateren overlæge Geert-Jørgensen spøgende udtrykte det i et foredrag sådan, at de vigtigste sjælesørgere nu til dags er damefrisørerne. Det er derfor rimeligt, at spørgsmålet om tavshedspligten for andre grupper — jfr. mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Ib Thyregods udtalelser — end de klassiske sjælesørgergupper, om jeg så må sige, tages op til overvejelse, og jeg finder, at betænkningen her har fremsat frugtbare synspunkter. Det er utvivlsomt rigtigt, at alt her er flydende, og at det er en meget kompliceret opgave at finde frem til de rette former for fastsættelsen af tavshedspligten og vidneudelukkelsen. Man må håbe, at den udvalgsbehandling, som jo sikkert vil følge herom, må kunne komme længere frem ad denne måske noget stenede vej. Men det forekommer mig rigtigt og vigtigt her at betone, at som forholdene er, kan tavshedspligten vel ikke indskrænkes alene til folkekirkens og de anerkendte trossamfunds præster. Man må vel overveje, om man ikke også skulle skride til at indføre en sådan tavshedspligt og tavshedsret også for de andre trossamfunds præster.

Det forekommer mig også vigtigt, at der skaffes klarhed over, om det — hvad angår selve præstestillingen som sådan — er en

tavshedspligt, som er givet med selve præstestillingen, det vil sige med præstens ordination, eller den er afhængig af, om præsten indtager et ganske bestemt embede, som er overdraget ham af hans kirke, om jeg så må sige, og om tavshedspligten ophører i det øjeblik, han ikke længere indtager præstestillingen, men f. eks. er leder af en privat institution, en humanitær eller social institution.

Det forekommer mig også, at der måske tiltrænges en nærmere definition af begrebet medhjælper, som det er omtalt i § 170, stk. 4, fordi det — inden for det kirkelige område i hvert fald — kan være vanskeligt at drage en skarp grænse mellem, hvad man vil kalde frivillig hjælpkraft for præsterne i sognearbejdet eller fastansatte medhjælper, som man fra nogle sider stræber frem imod, og som man til dels har allerede i den kirkelige betjening. Fremfor alt vil jeg gerne understrege, at det kristeligt og menneskeligt er af den største betydning, at der ikke sker nogen indskrænkning af præstens og andre sjælesørgeres tavshedspligt og tavshedsret. Jeg finder, at jo nærmere man kommer det absolutte, des bedre. Man kan vel ikke nævne den absolutte tavshedspligt, navnlig af hensyn til den, som har betroet sjælesørgeren en hemmelighed, fordi der kan være situationer, hvor det er til fordel for vedkommende at den hæves, men jeg tror dog, man skal stræbe efter at komme så vidt som muligt, men hvor langt? Det vil sige: til hvor mange grupper kan man udstrække tavshedspligten uden samtidig at gøre den illusorisk? Det forekommer mig endnu at være et åbent spørgsmål.

Jeg beder den højtærede minister ikke optage disse få bemærkninger som kritiske indvendinger mod lovforslaget, som jeg ligesom de øvrige ordførere i det store og hele gerne vil hilse velkommen — ja, jeg er ikke ordfører, men taler på egne vegne — men jeg ville gerne, at der i denne diskussion skulle indgå også disse særlige kirkelige og teologiske aspekter af sagen, således at det principielle, set fra et kirkeligt, kulturhistorisk synspunkt også ved denne lejlighed blev nævnt.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Jeg vil benytte lejligheden til at takke samtlige